

همایش ترجمه و ادبیات معاصر فارسی

سه‌شنبه و چهارشنبه بیست و ششم و بیست و هفتم آذر ماه ۱۳۹۲

پژوهشکده مطالعات ترجمه دانشگاه علامه طباطبائی

بررسی دیدگاه مترجمان جوان به اخلاق ترجمه در ترجمه ادبی: پژوهشی کیفی

مسعود خوش‌سلیقه^۱ و زهرا سالاری^۲

چکیده

در ترجمه به عنوان یک فعالیت اجتماعی و هدفمند که در انتقال، بازآفرینی و دستکاری کلمات و ایده‌های دیگر افراد دخالت دارد، فعالیت مترجم از لحاظ اخلاقی اهمیت بالایی دارد. وفاداری به متن مبدأ و نویسنده متن اصلی همیشه یک تعهد اخلاقی برای مترجم بوده است. شفاف‌سازی محدودیت‌های یک معادله چندجانبه کامل از یک سو و نمود توجه زیاد به متن مقصد، فرهنگ مقصد و مشتری ترجمه باعث شد تا تنها قانون اخلاقی ترجمه اعتبار خود را از دست بدهد. رویکردهای کارکردگرایانه به ترجمه، مسأله هدف ترجمه و توجه ویژه به متن مقصد و مفهوم وفاداری به مشتری را مطرح کردند. این رویکردها حدود اخلاقی را به جای در نظر گرفتن تولید کننده متن مبدأ با توجه به جایگاه مهم متن مقصد مشخص کردند. مسائل دیگر مانند غیرممکن بودن یک ترجمه کاملاً وفادار به متن مبدأ از یک سو و آزادی دخالت در ترجمه به شرط فراهم کردن موقعیت برابر برای طرفین حاضر در ترجمه از سوی دیگر موقعیت را دشوارتر کرد. در این تحقیق با هدف بررسی دیدگاه‌های مترجمان جوان به اخلاق ترجمه در ترجمه ادبی از مصاحبه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده و هشت دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد مترجمی انگلیسی انتخاب شدند که همگی به طور پاره وقت نیز به ترجمه مشغول می‌باشند. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از نظریه داده‌بنیاد استفاده شده و نتایج به طور کیفی به تفصیل ارائه و بحث شده‌اند.

واژه‌های راهنما: اخلاق ترجمه، مترجمان جوان، ترجمه ادبی، انگلیسی، ایران

^۱ استادیار مطالعات ترجمه دانشگاه فردوسی مشهد؛ رایانامه: khoshsaligeh@um.ac.ir

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مترجمی انگلیسی دانشگاه فردوسی مشهد؛ رایانامه: zahrasalari88@yahoo.com